

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18.05.2000, sp. zn. 7 To 200/2000, ECLI:CZ:MSPH:2000:7.TO.200.2000.1

Číslo: 32/2001

Právní věta:

Materiální podmínka zvlášť nebezpečné recidivy podle § 41 odst. 1 tr. zák. zpravidla nebude splněna, jestliže při předchozím odsouzení obviněného pro zvlášť závažný úmyslný trestný čin mu byl soudem pro okolnosti případu uložen trest odnětí svobody snížený podle § 40 odst. 1 tr. zák. pod dolní hranici trestní sazby a v krátké výměře, jenž byl navíc zčásti odpykán vazbou.

Soud: Městský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 18.06.2000

Spisová značka: 7 To 200/2000

Číslo rozhodnutí: 32

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Recidiva zvlášť nebezpečná

Předpisy: 140/1961 Sb. § 40 odst. 1
§ 41 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

K odvolání obžalovaného P. H. Městský soud v Praze zrušil rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 11. 2. 2000 sp. zn. 1 T 74/99 v celém rozsahu a sám ve věci znovu rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 11. 2. 2000 sp. zn. 21 T 74/99 byl obžalovaný F. H. uznán vinným trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), odst. 3 písm. b) tr. zák. jako zvlášť nebezpečný recidivista podle § 41 odst. 1 tr. zák. Podle skutkových zjištění soudu prvního stupně se trestného činu dopustil tím, že v době od nejméně 5. 7. 1998 do 6. 7. 1998 v P. společně s dosud nezjištěným spolupachatelem za užití shodných klíčů pomocí páčení vnikli do uzamčených prostor hotelu N., kde odcizili sbírku známek v hodnotě nejméně 31 360 Kč, zlaté hodinky a náhrdelník v hodnotě 23 250 Kč, barevný televizor Daewoo, buben s elektrickou šňůrkou, cigarety různých značek, koženou bundu, tašky, oplatky, bonbony, čokolády, žvýkačky, videorekordér zn. Sanyo, drogistické zboží, pistoli zn. Astra, telefonní karty, kopírovací přístroj, počítač s příslušenstvím a programy, fax, hrací automat, 3 ks pánských bund, satelitní přístroj Connexious,

dále 50 000 Kč na hotovosti, 3640 USD, 4900 DM, a to vše v hodnotě nejméně 447 935 Kč ke škodě poškozeného J. Š., a ke škodě tehož poškozeného poškodili skříňku trezoru, dvě vložky zn. FAB u tří hrací automaty v hodnotě 4250 Kč a dále odcizili radiomagnetofon Sharp, typ QT CD - 150, 12 ks CD disků, mikrofon zn. Hama, vše v hodnotě nejméně 7930 Kč ke škodě poškozeného R. F., přičemž tohoto jednání se obžalovaný dopustil ačkoliv byl rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 sp. zn. 6 T 40/93, který nabyl právní moci dnem 9. 9. 1993, odsouzen pro trestný čin loupeže podle § 234 odst. 1 t. zák. k trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku, který vykonal. Za to byl obžalovanému uložen podle § 247 odst. 3 t. zák. za použití § 42 odst. 1 a § 35 odst. 2 t. zák. souhrnný trest odnětí svobody v trvání sedmi let, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 2 písm. d) t. zák. zařazen do věznic se zvýšenou ostrahou. Podle § 57n odst. 1 t. zák. mu byl uložen trest zákazu pobytu na území hl. m. Prahy na dobu pět let. Současně byl zrušen výrok o trestu z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 20. 11. 1998 sp. zn. 3 T 86/96, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, jestliže vzhledem ke změně, k níž zrušením došlo, pozbyla podkladu. Dále bylo rozhodnuto o povinnosti obžalovaného podle § 228 odst. 1 t. ř. zaplatit na náhradu škody poškozenému J. Š. částku 282 348,20 Kč a poškozenému R. F. částku 7930 Kč a podle § 229 odst. 2 t. ř. byli oba tito poškození odkázáni se zbytkem svého nároku na řízení ve věcech občanskoprávních. Týmž rozsudkem byl obžalovaný E. A. H. podle § 226 písm. c) t. ř. zproštěn obžaloby pro trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), odst. 3 písm. b) t. zák. a trestný čin poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1 t. zák., a to pro skutek, kterého se měl dopustit shodným jednáním jako obžalovaný F. H.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný F. H. v zákonné lhůtě odvolání. Poukazuje na to, že po celé trestní řízení vypovídal stejně, uvedl motiv trestné činnosti, popsal celou událost a uvedl i jméno spolupachatele a pouze nesouhlasil s výčtem odcizených věcí, zejména valut. Soud mu uvěřil jen z části, když vzal v úvahu rozsah odcizených věcí a skutečnost, že po vyloupení byl hotel volně přístupný. Věci, jejichž odcizení popírá, nemají význam pro změnu právní kvalifikace. Souhlasí tedy až na výčet odcizených věcí s kvalifikací podle § 247 odst. 1 písm. b), odst. 3 písm. b) t. zák. Nesouhlasí s tvrzením soudu, že se jednání dopustil s nezjištěným spolupachatelem. Zejména však namítá nesprávnost rozsudku spočívající v tom, že soud hodnotil jeho jednání jako spáchané zvláště nebezpečným recidivistou podle § 41 odst. 1 t. zák. Pokud jde o jeho odsouzení rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 11. 8. 1993 sp. zn. 6 T 40/93, kdy byl uznán vinným trestným činem loupeže podle § 234 odst. 1 t. zák., zdůrazňuje, že mu byl uložen trest jen v trvání jednoho roku a soud vzal v úvahu mimořádné okolnosti případu. Nebyla tedy naplněna materiální podmínka aplikace § 41 odst. 1 t. zák. Navíc poukazuje na to, že část trestu vykonal vazbou a ve vlastním výkonu trestu byl jen několik měsíců. Pokud jde o odsouzení rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 26. 2. 1997 sp. zn. 3 T 121/96, nastoupil tento trest až 4. 11. 1998, tedy po spáchání projednávané trestné činnosti, takže toto odsouzení nelze rovněž vzít v úvahu při použití ustanovení § 41 odst. 1 t. zák. Navrhl závěrem, aby napadený rozsudek byl zrušen ve výroku o vině i trestu a byl mu uložen v rámci sazby § 247 odst. 3 t. zák. přiměřený nepodmíněný trest odnětí svobody.

Městský soud v Praze přezkoumal podle § 254 odst. 1, 2 t. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, pokud se týkají obžalovaného F. H., a správnost postupu řízení, které mu předcházelo, přihlížeje přitom i k vadám, které nebyly odvoláním vytýkány, a zjistil, že odvolání je důvodné.

Řízení, které předcházelo napadenému rozsudku, bylo provedeno bez podstatných procesních vad, byla též dodržována příslušná ustanovení trestního řádu zajišťující právo obžalovaného na obhajobu. Soud prvního stupně provedl všechny dostupné důkazy, které mohly objasnit skutkový stav věci, a tyto důkazy pečlivě a uvážlivě hodnotil, a to plně v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 t. ř. Soud prvního stupně jednotlivé důkazy rozvádí podrobně v odůvodnění napadeného rozsudku, hodnotí je jak jednotlivě, tak v souhrnu se všemi ostatními důkazy, a odvolací soud se s tímto hodnocením plně

ztotožňuje, a proto lze na odůvodnění rozsudku v tomto směru zcela odkázat. Obžalovaný doznal, že se předmětného vloupání dopustil, popíral pouze, že by byly odcizeny věci v rozsahu, jak bylo tvrzeno v obžalobě. Soud prvního stupně se touto obhajobou obžalovaného zabýval a rozsah škody oproti obžalobě výrazně snížil, přihlédl i k tomu, že po vloupání se mohl na odcizování věcí podílet ještě někdo jiný, neboť po dobu asi deseti hodin byl hotel nezajištěn. Správně vzal v úvahu, že obžalovaný odcizil věci z prostor, kam bezprostředně vnikl, tedy věci uzamčené v prostorách kanceláře poškozeného J. Š., které byly cennější a lehce zpeněžitelné, a věci, které byly uloženy v trezoru, přičemž je třeba zdůraznit, že obžalovaný zcela zřejmě vloupání spáchal s dalším spolupachatelem a nemusel mít zcela úplný přehled o tom, které další věci byly odcizeny. Tak, jak soud prvního stupně postupoval při zjištění toho, které věci byly odcizeny, jsou jeho závěry podle názoru odvolacího soudu správné a škoda tak, jak byla zjištěna, je škodou minimální. Jednání obžalovaného je prokázáno i řadou dalších důkazů, které jsou citovány v odůvodnění napadeného rozsudku. Pokud jde tedy o skutkový děj, byl zjištěn správně a úplně.

Jednání obžalovaného naplnilo po objektivní i subjektivní stránce znaky skutkové podstaty trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), odst. 3 písm. b) tr. zák. Soud prvního stupně však pochybil, pokud dospěl k závěru, že obžalovaný tento trestný čin spáchal jako zvlášť nebezpečný recidivista podle § 41 odst. 1 tr. zák. Podle § 41 odst. 1 tr. zák. se za zvlášť nebezpečného recidivistu považuje pachatel, který znovu spáchal zvlášť závažný úmyslný trestný čin, ač již byl pro takový nebo jiný zvlášť závažný úmyslný trestný čin potrestán, jestliže tato okolnost pro svou závažnost zejména vzhledem k délce doby, která uplynula od posledního odsouzení, podstatně zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost. Obžalovaný byl před spácháním nyní projednávaného trestného činu odsouzen a potrestán pro trestný čin loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák., a to rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 11. 8. 1993 sp. zn. 6T 40/93, kdy mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání jednoho roku, který vykonal 17.5.1994. Po formální stránce tedy byl obžalovaný v minulosti již potrestán pro zvlášť závažný úmyslný trestný čin, neboť trestný čin loupeže spadá mezi zvlášť závažné trestné činy ve smyslu § 41 odst. 2 tr. zák.

Odvolací soud však dospěl k závěru, že nebyla splněna materiální podmínka zvlášť nebezpečné recidivy, neboť nelze dojít k závěru, že by tato okolnost pro svou závažnost podstatně zvyšovala stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost. Trestný čin loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák. obžalovaný podle citovaného rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 spáchal tím, že dne 17. 5. 1993 v obchodním domě K. vyzval prodavačku J. L., aby mu dala peníze s tím, že pokud je vydá, nic se jí nestane, hrozil jí pěstí, pak se od ní odvrátil, přistoupil k pokladně a začal na ní markovat, poté přistoupil zpět k J. L., chytil ji za zápěstí, a když upustila klíče, sebral je, odemkl jimi pokladnu a vzal částku nejméně 1000 Kč; v okamžiku, kdy měl bankovky v roce, mu je svědkyně H. F. vzala z ruky, obžalovaný se vysmekl a posléze byl ještě v obchodním domě zadržen zákazníky a pracovníky ostrahy. Obžalovanému byl trest odnětí svobody v trvání jednoho roku uložen za použití § 40 odst. 1 tr. zák., a to pro mimořádné okolnosti činu, protože obvodní soud dovodil, že se jedná o násilí mimořádně nízké intenzity, spočívající v tom, že obžalovaný nejprve měl namířenou pěst, pak jen krátce prodavačku uchopil za zápěstí, toto jednání spáchal podle odůvodnění rozsudku „s klidným usměvavým výrazem a s verbálním důrazem na to, že se prodavačce nic nestane“. Obžalovaný pohrůžku nestupňoval ani nesplnil, ale od prodavačky se odvrátil. Násilí spočívalo v tom, že ji pouze ještě krátce uchopil za zápěstí. Odvolací soud tedy dospěl k závěru, že jestliže tento rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 dospěl k závěru, že konkrétní stupeň společenské nebezpečnosti byl nízký, že okolnosti případu byly takové, že trest uložený v rámci zákonné sazby by byl nepřiměřeně přísný, a proto užil ustanovení § 40 odst. 1 tr. zák. a uložil trest odnětí svobody toliko ve výměře jednoho roku, pak nebyla v nyní projednávaném případě splněna materiální podmínka zvlášť nebezpečné recidivy podle § 41 odst. 1 tr. zák. Bylo tudíž přihlédnuto i ke konkrétnímu stupni společenské nebezpečnosti trestného činu, pro který byl obžalovaný potrestán, k výměře dříve uloženého trestu, a na základě toho nelze míti zato, že předchozí potrestání pro zvlášť závažný

trestný čin je okolností, která pro svou závažnost podstatně zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost. K tomu přistupuje to, že podstatnou část trestu uloženého Obvodním soudem pro Prahu 1 vykonal vazbou a ve výkonu tohoto trestu byl přibližně sedm měsíců.

Obžalovaný byl dále odsouzen rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 26. 2. 1997 sp. zn. 3 T 121/96 mimo jiné pro trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), odst. 3 písm. b) tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání čtyř let, tedy i pro trestný čin uvedený v § 41 odst. 2 tr. zák., nicméně tento trest obžalovaný začal vykonávat až po spáchání nyní projednávaného trestného činu, a to dne 3. 11. 1998. Ohledně tohoto odsouzení tedy nelze dovodit, že by obžalovaný byl před nyní projednávanou trestnou činností pro zvlášť závažný trestný čin potrestán. Proto toto odsouzení nelze vzít v úvahu, neboť podmínky zvlášť nebezpečné recidivy v tomto případě nebyly splněny po formální stránce, když ohledně tohoto odsouzení chybí předchozí potrestání za zvlášť závažný úmyslný trestný čin.

Proto odvolací soud u obžalovaného F. H. napadený rozsudek zrušil v celém rozsahu a obžalovaného uznal vinným skutkem, jak byl správně zjištěn soudem prvního stupně s tím, že jím spáchal trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), odst. 3 písm. b) tr. zák. a neuznal tedy po skutkové i právní stránce zvlášť nebezpečnou recidivu podle § 41 odst. 1 tr. zák.

Odvolací soud pak rozhodoval znovu o trestu s přihlédnutím k hlediskům uvedeným v § 23 odst. 1 a § 31 odst. 1 tr. zák. Nejprve je třeba uvést, že k pochybení soudu prvního stupně došlo i v tom směru, že obžalovanému ukládal souhrnný trest ve vztahu k rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 20. 11. 1998 sp. zn. 3 T 86/96. Ve věci Obvodního soudu pro Prahu 8 byl totiž nejprve vydán dne 1. 7. 1996 trestní příkaz, který byl obžalovanému doručen dne 21. 3. 1997 a státnímu zástupci dne 11. 7. 1996. Odpor proti trestnímu příkazu podal pouze obžalovaný. Podle § 314e odst. 5 tr. ř. má trestní příkaz povahu odsuzujícího rozsudku, přičemž účinky spojené s vyhlášením rozsudku nastávají doručením trestního příkazu obviněnému. O vícečinný souběh několika trestných činů (z hlediska časového) jde tehdy, jestliže v mezidobí mezi okamžikem spáchání prvního z nich a okamžikem spáchání posledního z nich nedošlo k vyhlášení odsuzujícího rozsudku za nějaký trestný čin, a to takového rozsudku, který by byl jako první odsuzující rozsudek v trestním stíhání pro onen trestný čin vyhlášen a který pak svého času nabyl právní moci a lze k němu přihlížet. Rozhodným je tudíž okamžik vyhlášení odsuzujícího rozsudku, který je určitou výstrahou obviněnému, a v případě trestního příkazu je tímto okamžikem doručení trestního příkazu obviněnému, neboť tímto dnem nastávají účinky vyhlášení rozsudku. O vztahu souhrnnosti by se jednalo tehdy, jestliže by byl trestný čin spáchán před doručením tohoto trestního příkazu, byť byl trestní příkaz posléze na základě odporu podaného obžalovaným zrušen a následně byl obžalovaný pravomocně odsouzen až tímto rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 20. 11. 1998 sp. zn. 3 T 86/96. V daném případě obžalovaný nyní projednávaný trestný čin spáchal až poté, co mu byl předmětný trestní příkaz ve věci Obvodního soudu pro Prahu 8 doručen, a nejedná se tudíž o vztah souhrnnosti ve smyslu § 35 odst. 2 tr. zák. Odvolací soud dospěl k závěru, že v daném případě však účinky vyhlášeného rozsudku doručením trestního příkazu obžalovanému nastaly, obžalovaný nyní projednávanou trestnou vinnost spáchal až po doručení tohoto trestního příkazu u z tohoto důvodu mu neměl být ukládán trest souhrnný ve vztahu k citovanému odsouzení rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 8.

Při ukládání trestu přihlédl odvolací soud k tomu, že obžalovaný je recidivistou, neboť v minulosti stál již víckrát před soudem, a to i pro majetkové trestné činy, přičemž byl odsouzen pro majetkové trestné činy, a proto předchozí odsouzení soud hodnotil jako přitěžující okolnost ve smyslu § 34 písm. j) tr. zák. Bylo přihlédnuto i ke ztíženým možnostem nápravy obžalovaného, který se i přes opakované výkony trestu odnětí svobody opětovně dopouští téže trestné činnosti. Odvolací soud přihlédl i k výši škody způsobené trestným činem, která výrazně převyšuje hranici značné škody, za kterou je pokládána částka 200 000 Kč. Při ukládání trestu vzal soud na zřetel též to, že obžalovaný v současné době vykonává trest odnětí svobody v trvání čtyř let z rozsudku Obvodního soudu pro

Prahu 2 voleného pod sp. zn. 3 T 121/96, z něhož vykonal teprve necelou polovinu, a že poté bude vykonávat ještě trest odnětí svobody v trvání 9 měsíců uložený mu rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 20. 11. 1998 sp. zn. 3 T 86/96. Dále bylo vzato na zřetel i to, že obžalovaný trestným činem zneužil důvěry svého zaměstnavatele a využil toho, že měl k dispozici klíče a že jeho zaměstnavatel v té době odjel mimo republiku. Motivem jednání obžalovaného byla nepochybně zjištěná zločinnost. Se zřetelem ke všem těmto skutečnostem považoval odvolací soud za přiměřený trest odnětí svobody v trvání pěti let, který podle jeho názoru spolu s dosud nevykonanými tresty odnětí svobody splní účel trestu uvedený v § 23 odst. 1 tr. zák. Pro výkon trestu byl obžalovaný zařazen podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. do věznice s ostrahou. Současně byl obžalovanému uložen trest zákazu pobytu na území hl. m. Prahy, a to ve výměře pěti let, neboť obžalovaný nemá v obvodu Prahy trvalý pobyt a ochrana majetku občanů vyžaduje (i se zřetelem na osobu obžalovaného), aby mu byl pobyt na území hl. m. Prahy zakázán. Se zřetelem na osobu obžalovaného, zejména na to, že jde o recidivistu, který byl opakovaně soudně trestán, považuje odvolací soud za nutné mu tento trest uložit ve výměře pěti let.

Odvolací soud pak rozhodl i o náhradě škody, a to tak, jak již rozhodl napadeným rozsudkem soud prvního stupně, neboť v tomto směru byly výroky rozsudku shledány zcela správnými. Správně bylo rozhodnuto jak ohledně poškozeného J. Š., tak ohledně R. F., škoda byla dostatečně zjištěna, a proto odvolací soud tyto výroky do svého rozsudku převzal.